

Giải toán lớp 9: Đáp án bài 21 trang 54 SGK đại số

Đề bài:

Cho hàm số bậc nhất $y = mx + 3$ và $y = (2m + 1)x - 5$. Tìm giá trị của m để đồ thị của hai hàm số đã cho là:

a) Hai đường thẳng song song với nhau;

b) Hai đường thẳng cắt nhau.

Hướng dẫn giải:

a) + Điều kiện để hàm số đã cho là hàm bậc nhất là $a \neq 0$.

+ Hai đường thẳng: $(d): y = ax + b, (a \neq 0)$ và $(d'): y = a'x + b' (a' \neq 0)$ song song khi và chỉ khi $a = a'$ và $b \neq b'$

b) + Điều kiện để hàm số đã cho là hàm bậc nhất là $a \neq 0$.

+ Hai đường thẳng: $(d): y = ax + b, (a \neq 0)$ và $(d'): y = a'x + b' (a' \neq 0)$ cắt nhau khi và chỉ khi $a \neq a'$

Đáp án:

a) Ta có:

$$+ y = mx + 3 \Rightarrow \begin{cases} a = m \\ b = 3 \end{cases}$$

$$+ y = (2m + 1)x - 5 \Rightarrow \begin{cases} a' = 2m + 1 \\ b' = -5 \end{cases}$$

+ Để Hai hàm số đã cho là hàm bậc nhất thì ta cần có các hệ số a và a' khác 0, tức là:

$$\begin{cases} m \neq 0 \\ 2m + 1 \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m \neq 0 \\ 2m \neq -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m \neq 0 \\ m \neq \frac{-1}{2} \end{cases}$$

a) Để hai đường thẳng song song thì:

$$\begin{cases} a = a' \\ b \neq b' \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = 2m + 1 \\ 3 \neq -5 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} m - 2m = 1 \\ 3 \neq -5 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} m = -1 \text{ (tmđk)} \\ 3 \neq -5 \text{ (luôn đúng)} \end{cases}$$

Vậy $m = -1$ thì hai đường thẳng trên song song với nhau.

b) Để hai đường thẳng cắt nhau thì:

$$a \neq a' \Leftrightarrow m \neq 2m + 1$$

$$\Leftrightarrow m - 2m \neq 1$$

$$\Leftrightarrow -m \neq 1$$

$$\Leftrightarrow m \neq -1$$

Kết hợp với điều kiện trên, ta có $m \neq -1$, $m \neq 0$, $m \neq \frac{-1}{2}$ thì hai đường thẳng trên cắt nhau.